

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเปิดให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษามาเป็นระยะเวลา 10 ปี มีนักศึกษาสนใจเข้ารับการศึกษามากขึ้น แต่จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักศึกษาเมื่อแรกเข้ารับการศึกษานี้เนื่องจากส่วนหนึ่งต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ถูกคัดชื่อออกหรือลาออก จำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 30 (สำนักทะเบียนและประมวลผลมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2542) ของนักศึกษาเมื่อแรกเข้าในแต่ละปี ซึ่งก่อให้เกิดการสูญเสียเวลาและทรัพยากรต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ทั้งในส่วน of นักศึกษา ผู้ปกครองและมหาวิทยาลัย

ปัจจัยที่มีความสำคัญที่ทำให้นักศึกษาไม่สามารถศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษาได้นั้นอาจเนื่องมาจากตัวนักศึกษาเองซึ่งกำลังอยู่ในวัยรุ่น วัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม วัยรุ่นมักจะเผชิญกับความยุ่งยากใจ สับสนกับการแสวงหาเอกลักษณ์แห่งตน การสร้างบทบาทความเป็นผู้ใหญ่ ความต้องการเป็นอิสระ แต่ขณะเดียวกันยังต้องพึ่งพิงผู้ปกครองด้านการเงินเพื่อการศึกษาเล่าเรียน การที่ยังต้องพึ่งพิงผู้ปกครองประกอบกับการที่ผู้ปกครองเองยังคงปฏิบัติต่อวัยรุ่นเหมือนกับเด็กจึงทำให้วัยรุ่นขาดความมั่นใจตนเอง ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่กว้างขึ้นจากครอบครัวและ โรงเรียนมาสู่รั้วมหาวิทยาลัยที่มีความหลากหลายกว่าทั้งด้านบุคคลและวิชาการ สภาพการณ์เหล่านี้อาจเป็นอุปสรรคต่อการปรับตัวของนักศึกษา ดังนั้น นักศึกษาที่ไม่สามารถปรับตัวได้จึงต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ จนไม่สามารถศึกษาเล่าเรียนได้สำเร็จ

นอกจากนี้ผลสำรวจของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ซึ่งสำรวจทัศนคติต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นไทย ศึกษากลุ่มตัวอย่างเยาวชนอายุ 14-24 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 1,140 คน พบว่าปัญหาสำคัญส่วนตัวของวัยรุ่นไทย อันดับหนึ่งคือการเรียน รองลงมาคือปัญหาครอบครัว อันดับ 3 คือปัญหาค่าใช้จ่าย อันดับ 4 คือปัญหาเข้ากับเพื่อนไม่ได้ และสุดท้าย ปัญหาเพื่อนรอบข้าง ใช้จ่ายเสพติด (มติชนรายวัน 14 ก.พ.43 ฉบับที่ 8012 ปีที่ 23 น.5) ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งเพิ่งพ้นสภาพจากการเป็นนักเรียนเข้าสู่การเรียนระดับมหาวิทยาลัยเริ่มเข้าสู่การปรับตัวเป็นผู้ใหญ่ ปรับตัวเข้าสู่สังคมที่เป็นอิสระมากขึ้น โดยเฉพาะนักศึกษาที่ต้องย้ายครอบครัวซึ่งอยู่ไกลจากที่เรียนเข้าพักอาศัยในหอพักนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เหล่านี้ต้องเผชิญกับปัญหาหลายประการดังกล่าวมาแล้วจนทำให้ไม่สามารถปรับตัวได้ จนต้องพ้นสภาพนักศึกษา หรือออกก่อนสำเร็จการศึกษา

คณะผู้วิจัยในฐานะของผู้สอนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในรายวิชาการให้คำปรึกษาในงานสังคมสงเคราะห์ได้ตระหนักถึงปัญหาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ดังกล่าว และมีความเชื่อว่ากระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะเป็นวิธีการที่สามารถพัฒนาศักยภาพ หรือแก้ไขปัญหานักศึกษาที่เป็นวัยรุ่นซึ่งขาดความมั่นใจตนเอง ขาดระเบียบวินัย และการวางแผนชีวิต ไม่สามารถจัดการกับอารมณ์และความเครียดของตนเอง ตลอดจนขาดทักษะการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อความหมายให้ถูกต้อง จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยกึ่งทดลองเรื่อง “สัมฤทธิ์ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม : กรณีศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ” เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยตัวนักศึกษาเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ตนเองและการเรียนรู้สังคมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง
2. เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องสัมฤทธิ์ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่กลุ่มนักศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตนเองและสังคม โดยประชากรที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

นิยามตัวแปร

สัมฤทธิ์ผล หมายถึง ผลการเปรียบเทียบระดับคะแนนการเรียนรู้ตนเองและสังคมระหว่างกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในช่วงก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

การเรียนรู้ตนเองและสังคม หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเรียนรู้และเข้าใจตนเองจนเกิดการเห็นคุณค่าในตนเองและมั่นใจในตนเอง มีการวางแผนการดำเนินชีวิตได้อย่างชัดเจน และ

สามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการมีระเบียบวินัยในตนเองและสังคม มีการเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น รวมทั้งสามารถปรับตัวอยู่ได้อย่างมีความสุขในทุกสถานการณ์

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของสมาชิกกลุ่ม ทุกคนยอมรับปัญหาที่ถูกต้องใจของตนเอง และมีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเอง ความสัมพันธ์พื้นฐานภายในกลุ่มเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความอบอุ่นทางใจและเข้าใจซึ่งกันและกัน สมาชิกสามารถเล่าปัญหาให้กลุ่มรับทราบแล้วสมาชิกคนอื่น ๆ จะสะท้อนความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกมีโอกาสสำรวจตนเอง เข้าใจตนเอง และรับฟังความคิด ความรู้สึกและเจตคติของผู้อื่น จนเกิดการค้นพบปัญหาของตนเองและเกิดพลังกลุ่มในการช่วยค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ และช่วยให้สมาชิกได้เรียนรู้สังคมด้วย

การเห็นคุณค่าในตนเองและความมั่นใจในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกว่าคุณค่าสามารถค้นพบตนเอง และภาคภูมิใจในความสามารถด้านต่าง ๆ ของตนเองโดยบุคคลที่เห็นคุณค่า และมีความมั่นใจในตนเองสูงจะมีความเข้มแข็งในการดำเนินชีวิตและสามารถเผชิญกับอุปสรรคต่างๆในชีวิตได้ ยอมรับความผิดหวังและสร้างกำลังใจหรือมีเทคนิควิธีการที่จะส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองขึ้นมาได้เสมอ

การมีระเบียบวินัยและการวางแผนชีวิต หมายถึง การเรียนรู้ตนเองด้วยการเกิดจิตสำนึกในทางที่ถูกต้อง วางแผนชีวิตตนเองอย่างชัดเจน และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมด้วยคุณธรรม และมีความอิสระจากการบังคับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม ผู้มีวินัยและมีการวางแผนชีวิตชัดเจนจะต้องดำเนินชีวิตด้วยความรับผิดชอบ ความมีระเบียบ ความอดทน การรู้จักกาลเทศะและเคารพในสิทธิของผู้อื่น ความมีเหตุผล และความซื่อสัตย์ เป็นต้น

การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง การเรียนรู้ตนเองด้านความสามารถในการประเมินอารมณ์ รู้เท่าทันอารมณ์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตน เลือกใช้วิธีการจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้เหมาะสม และมีความสามารถที่จะรู้สาเหตุของความเครียด เรียนรู้วิธีการควบคุมระดับความเครียด รู้วิธีผ่อนคลาย และหลีกเลี่ยงสาเหตุ พร้อมทั้งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

การเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น หมายถึง การเรียนรู้สังคมของบุคคลที่แสดงความสนใจปัญหาและความต้องการของผู้อื่นด้วยความจริงใจ การช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขาประสบความลำบาก ไม่เห็นแก่ตัว ให้อภัยและไม่มุ่งร้าย เคารพในสิทธิของผู้อื่นอยู่เสมอ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เป็นสมาชิกของกลุ่มทดลองการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถเรียนรู้ตนเองและเรียนรู้สังคมได้มากขึ้นภายหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เป็นสมาชิกของกลุ่มทดลองการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถเรียนรู้ตนเองและเรียนรู้สังคมได้มากกว่าสมาชิกของกลุ่มควบคุม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบผลของการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านการเรียนรู้ตนเองและเรียนรู้สังคมของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
2. ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1
3. ป้องกันการหันสภาพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
4. ได้ทราบปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมกลุ่มให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

